

Arvustus

„Süü on tähtedel“

Raamatu on kirjutanud John Green, kes on *New York Times*'i suurima läbimüügiga autor. „Süü on tähtedel“ originaalversioon, „*The fault in our stars*“ ilmus esmakordselt müügilettidele 2012. aastal. Selle kirjastus on *Penguin Books*. Raamatu on tõlkinud eesti keelde Bibi Raid. Eestikeelse versiooni on välja andnud kirjastus Pegasus, 2013. aastal. Raamat on olnud *New York Times*'i edetabelis 78 nädalat.

Samuti on Bibi Raidi tõlkes eesti keeles ilmunud ka John Greeni eelmine bestseller "Otsides Alaskat". Kui "Süü on tähtedel" jutustab lugu läbi tütarlapse silmade, siis enesetapu teemat käsitleva romaani "Otsides Alaskat" nimitegelane on noormees. Mina isiklikult eelistan siiski inglise keelseid versioone. Minu jaoks on parem lugeda kirjaniku enda sõnu, mitte tõlkeid.

Raamatu peategelane Hazel Grace on vähihaige tüdruk. Ema nõudmisel käis ta vähihaigete grupis, kus ta tutvus Augustus Waters'ga, kellel samuti oli pahaloomuline kasvaja. Nad veedavad koos palju aega ning armuvad. Augustus ning Hazel ei ole tavalised 17-aastased. Nad on kaks noort, kes püüavad elus hakkama saada surma trotsides. Kuigi haigus nõuab oma, kirjutatakse noorte elu käsikiri ümber ja nad leiavad selle, mida ei ole jõudnud veel kaotada. Kuna nad on vähihaiged, olid nad ravi tõttu koduõppel, mis andis neile aega mõelda kõige üle. John Green on neid kirjeldanud nii täpselt. Just nagu ta oleks ise elanud üle selle haiguse.

„Ma olen nagu granaat...“

Ma olen granaat. Ma tahan lihtsalt inimestest eemale hoida ja raamatuid lugeda ja mõelda ja teiega aega veeta, sest see, et ma teile haiget teen on paratamatu, te olete liialt palju minusse panustanud, nii et laske mul lihtsalt olla... Ma ei ole masenduses. Ma ei pea rohkem väljas käima.

Ja ma ei ole tavaline teismeline, sest ma olen granaat,“ on lausunud Hazel oma emale.

Hazel oli kiindunud ühte raamatusse, millel oli ainult üks osa ning ka see lõppes n-ö poole pealt. Ta tahtis teada, kuidas lugu edasi läheb. Raamatu autor aga ei vastanud neiu e-kirjadele. Kangekaelne ja sihikindel Augustus on otsustanud, et peab võitma Hazeli südame, mis on kuulunud ühele lõputa jäänud romaanile. Tänu Augustusele said noored koos minna Amsterdam, kuhu kirjanik oli kolunud, ning välja uurida, kuidas see lugu siiski edasi läks. Noorte suureks pettumuseks oli aga autor langenud alkoholi küüsi, mistõttu ei saanud nad oma küsimustele vastuseid.

Raamatu lugemisel hämmastas mind noorte oskus leida tee, kuidas leppida teadmise, et raske haigus võib nende elu lõpetada tavatult vara. Nad suutsid elada oma elu rahulikult, peaaegu, et normaalselt. Kui inimesed küsisid, kuidas nad sellega elavad, vastasid nad: „Täiesti tavaliselt.“

Mulle paistis silma naljatlev kergus, mis valitses terves loos. Iga tõsisem teema ning masendavam hetk on jutustatud läbi sügava huumori ning üüratu positiivsuse. „Süü on tähtedel“ oli siiski äärmiselt emotsionaalne lugu. Raamat kahjuks lõpeb väga kurvalt ning minu jaoks natuke poole pealt. Tahaksin teada, mis saab nende tegelastega edasi. Olin John Green'i peale vihane, et ta just nii loo lõpetas. Kuid ikka olen tänaseks selle raamatu 4 korda läbi lugenud. Emotsionaalse inimese jaoks võib see raamat olla ideaalne „nutumüür“.

Lugedes seda raamatut ma naersin, nutsin, mõtlesin kirjutatu üle ja ei pettunud kordagi. Teemat on käsitletud nii sügavalt, kuid nii humoorikalt. See pole tavaline noorteromaan. See raamat sobib ka vanematele lugejatele. On käsitletud elu mõtet, armastust, n-ö ilmsatut kannatust, positiivsust, muretust ja muud. See lugu on hea näide, kuidas armastus suudab valu kergemalt talutavamaks teha. J. Green on suutnud kirja panna ka suurepäraseid metafoore ning tsitaate. Näiteks ütles Augustus: „Nähtavasti pole maailm üks suur soovide täitmise tehas,“ või „Tõelised kangelased pole need, kes midagi teevad; tõelised kangelased on need, kes asju märkavad, tähele panevad.“ Green ise on öelnud, et noored on „õppivad täiskasvanud“ ja see peegeldub ka tema raamatutes.

„Süü on tähtedel“ õpetab, et elu muretsemiseta on teostatav ning täisväärtuslikum.

Hanna-Reet Ruul, hanna.ruul@gmail.com

Võru Kreutzwaldi Gümnaasium, 7.b klass,

õpetaja: Raili Leesalu